

Sisällys

Lukijalle	9
Johdanto.....	13
OSA 1 Ihmiskäsitys pedagogiikan perustana	
Ihmisen monikerroksisuus	29
Minuuden arvoitus.....	37
Kokonaisvaltaisesta ihmiskäsityksestä kokonaisvaltaiseen pedagogiikkaan.....	41
Arvot kasvatusta suuntaamassa	43
Sivistyksen monet puolet.....	51
OSA 2 Lapsikäsitteksen vaikutus opetukseen	
Lapsilähtöisyyden turhuus ja tärkeys.....	59
Lapsilähtöisyyden eri ulottuvuudet	63
Lapsuuden ja luonnon kunnioittaminen.....	65
Kehitysvaiheiden ja ikäkauden huomioiminen	71
Sopiva ikä aloittaa koulu.....	79
Elämä on leikkiä ja draamaa.....	81
Dialogisen opetuksen mahdollisuudet.....	85
Oppiainelähtöisyydestä elämlähtöisyyteen	87
Tietoteknologia ja mediakulttuuri oppimisessa.....	91
Taidekasvatus – kasvatustaide	101
Aktiivisuus ja toiminnallisuus.....	105

OSA 3 Opettaja osallisuuden mahdollistajana

Hyvän opettajan muotokuva.....	115
Opettaja itsensä kasvattajana.....	121
Opettajan rooli.....	125
Irtiotto valmiista oppimateriaalista.....	131
Arvioinnin monipuolistaminen.....	137
Oppimisympäristön uudelleen tulkinta.....	145

OSA 4 Pedagoginen vapaus

Koulun vapaus ja autonomia.....	157
Opettajan vapaus ja vastuu.....	161
Oppilaan vapaus ja sen rajoittaminen.....	167
Vapaus päämääränä.....	173
Vapauden filosofiset määrittelyt.....	175
Lopuksi.....	179
Lähteet.....	191
Kirjoittaja.....	201